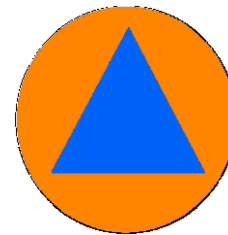

T C Z E W

URZĄD MIEJSKI W TCZEWIE

Wydział Spraw Obywatelskich
ul. Pomorska 18
83-110 T c z e w
tel./fax 58 562 39 53
tel. 58 562 50 91
tel.: 504 367 793 508 992 360
e-mail: wzk@um.tczew.pl
wzk2@um.tczew.pl

WIOSENNO – LETNIE ZAGROŻENIA

Wiosną i latem zagrożenie dla ludzi i środowiska stanowią zdarzenia wywołane zjawiskami i procesami atmosferycznymi. Mogą to być:

- burze, w czasie których występują opady deszczu (ulewy) lub gradu i silny, porywisty wiatr (wichura, huragan);
- długotrwałe, obfite opady deszczu;
- upały.

Burza – jedno lub kilka gwałtownych wyładowań elektryczności atmosferycznej wewnątrz chmury *cumulonimbus* lub **między chmurą a powierzchnią Ziemi**.

Do najbardziej niebezpiecznych miejsc, narażonych na wyładowania atmosferyczne (uderzenia piorunów), zaliczamy: góry, pola, zbiorniki wodne, otwarte przestrzenie, wysokie pojedyncze drzewa i wysokie budynki. Znane są też przypadki porażenia piorunem na płytach stadionu piłkarskiego, wewnątrz budynków, a nawet w czasie rozmowy przez telefon. Piorun uderza w najwyższe punkty w okolicy, np. w antenę telewizyjną, w samotne drzewo, w człowieka na otwartej przestrzeni, jeśli trzyma w ręku metalowy przedmiot (parasol, łopatę). ¼ ofiar porażenia to ludzie stojący pod drzewami. 80 % „trafionych” piorunem przeżywa wypadek, jednak doznaje licznych obrażeń – głównie poparzeń skóry i narządów wewnętrznych, cierpi też na liczne schorzenia neurologiczne.

Skutkami burzy mogą być:

- ✓ utrata życia lub zdrowia ludzi;
- ✓ pożary budynków;
- ✓ zakłócenia pracy urządzeń elektrycznych.

Ulewy mogą spowodować:

- ✓ zalanie piwnic i nisko położonych garaży;
- ✓ zalanie ulic, placów, węzłów ciepłowniczych, studzienek z kablami telefonicznymi;
- ✓ przeciekanie dachów;
- ✓ zalanie uszkodzonych przez wichurę lub huragan budynków;
- ✓ zakłócenia w telefonii komórkowej oraz w radiowym przekazie satelitarnym.

Grad – opad atmosferyczny, składający się z bryłek lodu (gradzin), o średnicy 0,5 – 5 cm, niekiedy większych. Na ogół średnica wynosi 1 – 1,5 cm, sporadycznie wielkość kurzych jajek, odnotowano nawet średnicę większą niż 10 cm. Opad lodu o średnicy poniżej 0,5 cm to krupy. Tworzą się one w silnie rozbudowanych chmurach *cumulonimbus*. Pada głównie w ciepłej porze roku (lipiec, sierpień) w okresie maksymalnego nasłonecznienia, ale pojawia się również w maju, czerwcu i wrześniu. Gradobicie może trwać nawet kilkadziesiąt godzin. Opadów gradu praktycznie przewidzieć nie można. Występuje niska sprawdzalność prognoz w tym zakresie.

Skutkami gradobicia mogą być:

- ✓ straty w uprawach ogrodniczych i sadowniczych (gradobicie w lipcu, sierpniu powoduje duże zniszczenia w uprawach bez możliwości ich odtworzenia);
- ✓ uszkodzenia samochodów, lekkich pokryć budynków oraz wybijanie okien.

Wiatr to poziomy ruch powietrza względem powierzchni Ziemi, spowodowany różnicą ciśnienia atmosferycznego. Charakterystykę wiatru przedstawia skala BEAUFORTA (Tabela nr 1) opracowana przez angielskiego adm. Beauforta na początku XIX w. W 1949 r. skala po wielu modyfikacjach przyjęta została do międzynarodowego użytku.

Tabela nr 1

Sto- pień skali	Określenie słowne stopnia skali	Oznaki na lądzie	Prędkość wiatru	
			m / s	km / godz.
1	2	3	4	5
0	cisza	dym unosi się pionowo	0 – 0,2	0 – 0,7
1	powiew	znoszony dym wskazuje kierunek wiatru	0,3 – 1,5	1,1 – 5,4
2	słaby wiatr	wiatr odczuwa się na twarzy, drżą liście	1,6 – 3,3	5,8 – 11,9
3	łagodny wiatr	liście i małe gałązki są w stałym ruchu, wiatr rozwija lekkie flagi	3,4 – 5,4	12,2 – 19,4
4	umiarkowany wiatr	wiatr podnosi pył i kartki papieru, poruszają się małe gałęzie	5,5 – 7,9	19,8 – 28,4
5	dość silny wiatr	chwieją się krzewy pokryte liśćmi, tworzą się małe fale z grzywami na wodach śródlądowych	8,0 – 10,7	28,8 – 38,5
6	silny wiatr	poruszają się gałęzie, gwiżdżą druty telegraficzne, użycie parasola jest utrudnione	10,8 – 13,8	38,9 – 49,7
7	bardzo silny wiatr	poruszają się całe drzewa, chodzenie pod wiatr jest utrudnione	13,9 – 17,1	50,0 – 61,6
8	gwałtowny wiatr (sztorm)	wiatr łamie gałęzie drzew, chodzenie pod wiatr jest bardzo utrudnione	17,2 – 20,7	61,9 – 74,5
9	wichura (silny sztorm)	wiatr powoduje niewielkie uszkodzenia budynków, np. zrywa dachówki	20,8 – 24,4	74,9 – 87,8 (inne źródła – - ponad 75)
10	silna wichura (bardzo silny sztorm)	rzadko występuje na lądzie, wyrzywa drzewa z korzeniami, powoduje znaczne uszkodzenia budynków	24,5 – 28,4	88,2 – 102,2
11	gwałtowna wichura (gwałtowny sztorm)	bardzo rzadko występuje na lądzie, powoduje rozległe zniszczenia	28,5 – 32,6	102,6 – 117,4
12	huragan	bardzo rzadko występuje na lądzie, powoduje bardzo rozległe zniszczenia	ponad 32,6	ponad 117,4 (inne źródła – ponad 120)

Na podstawie: Alojzy Woś, *Meteorologia dla geografów*, PWN, Warszawa 2000

Skutkiem tych zagrożeń (**burzy, ulewy, gradobicia, wichury, huraganu**) dla ludzi może być utrata życia lub zdrowia, będąca wynikiem: pożaru, porażenia prądem, wypadku drogowego (katastrofy), uderzenia piorunem, uderzenia bądź przygniecenia przez spadające gałęzie, walące się drzewa, spadające z tarasów, balkonów przedmioty, uszkodzone elementy konstrukcji budynków, elementy reklam. **Możliwe jest również utonięcie w wezbranym strumyku.**

Zagrożeń nie można wyeliminować, ale można minimalizować ich skutki. **Oto główne problemy, które należy rozwiązać zanim zagrożenie wystąpi:**

- opracowanie planu komunikowania się na okoliczność, gdy członkowie rodziny są rozdzieleni (np. dorośli w pracy, dzieci w szkole);
- nauczenie członków rodziny zasad postępowania w czasie wystąpienia zagrożenia w różnych miejscach (w domu, na ulicy, otwartej przestrzeni), sposobu wyłączenia gazu, elektryczności, wody, zasad (kiedy i jak) wzywa się straż pożarną, pogotowie ratunkowe, policję oraz poinformowanie, jak odbierać komunikaty ogłaszane za pomocą alarmowych syren elektronicznych, ogłaszane w radiu i telewizji o stanie zagrożenia;
- określenie w domu (mieszkaniu) i obejściu gospodarczym dróg ewakuacji (co najmniej 2) oraz zapoznanie z nią domowników, a nawet przetrenowanie z nimi ewakuacji;
- dokonanie (jeśli potrzeba, to przy pomocy fachowca) oceny wrażliwości na zagrożenia domu (mieszkania) i obejścia (stan dachu i okien, elementy zagrożone zalaniem, podtopieniem, instalacja odgromowa, elektryczna, gazowa, wodno-kanalizacyjna itp.) oraz wykonanie poprawek budowlanych, usunięcie wad i usterek;
- ubezpieczenie mienia na wypadek zagrożeń;
- usunięcie z parapetów i balkonów oraz obejścia przedmiotów, które mogą zagrażać przechodniom lub narobić szkód, gdyby porwał je wiatr;
- usunięcie z pomieszczeń zagrożonych zalaniem sprzętu i materiałów wrażliwych na działanie wody;
- zaopatrzenie domu (mieszkania) i obejścia gospodarczego w podręczne gaśnice, usunięcie zgromadzonych nadmiernie materiałów łatwopalnych;
- zgromadzenie materiałów przydatnych do doraźnego zabezpieczenia budynku przed zalaniem i do drobnych napraw powstałych podczas działania sił natury (worki, piasek, folia, sklejka, deski itp.);
- przygotowanie podstawowego wyposażenia na czas nagłego zdarzenia (woda w butelkach i żywność na 3 – 5 dni, apteczka pierwszej pomocy, środki sanitarne, podstawowe przybory i narzędzia: klucze, otwieracze, noże itp., radioodbiornik na baterie, telefon komórkowy, latarki, namiot składany, 2 komplety ubrań i obuwia – również nieprzemakalnego, pieniądze w gotówce).

Komunikaty o prawdopodobnych zagrożeniach mogą być:

1. W godzinach pracy Urzędu Miejskiego (UM) w Tczewie:

1.1. zamieszczane na stronie internetowej wrotatczewa;

1.2. przesyłane za pomocą internetu do:

1.2.1. pracowników UM w Tczewie;

1.2.2. zakładów pracy, instytucji, szkół i przedszkoli na obszarze Tczewa (ok. 100 ogniw odbioru informacji ostrzegawczej i alarmowej);

1.3. ogłaszane za pomocą 2 (dwóch) alarmowych syren elektronicznych zainstalowanych w budynkach **TRANS POLONIA S.A. przy ul. Rokickiej 16 oraz Szkoły Podstawowej nr 7 przy ul. Stoczniovców 15A (Osiedle Staszica).**

2. Emitowane przez Telewizję TeTka w godzinach funkcjonowania tego ośrodka telewizyjnego (z zasady w dni powszednie, od godzin rannych do wieczornych);

3. Zamieszczane na stronie internetowej www.tcz.pl w godzinach pracy administratora tej strony;

4. Emitowane przez Radio „Głos” w Pelplinie w godzinach funkcjonowania tego radia;

5. Emitowane przez regionalną rozgłośnie radiową w Gdańsku w godzinach emisji programów przez to radio;

6. Emitowane przez regionalny ośrodek telewizyjny w Gdańsku w godzinach emisji programów przez tą telewizję;

7. Emitowane przez ogólnopolskie rozgłoszenie radiowe i ośrodki telewizyjne w godzinach emisji programów przez te rozgłoszenie i ośrodki.

W złych warunkach, o których wiadomo z prognoz pogody, warto jest nie planować dłuższych podróży i wycieczek zwłaszcza samochodowych i pieszych.

Należy obserwować stan pogody. Burze, ulewy, gradobicia, wichury, huragany najlepiej przeczekać w budynku. Osoby przebywające na ulicy, winny ukryć się w budynkach użyteczności publicznej. Z chwilą zauważenia faktu zbliżania się zagrożenia celem jest:

- powiadomić sąsiadów o zagrożeniu;
- powiadomić członków rodziny o zagrożeniu i przekazać zalecenia dotyczące dalszego postępowania;
- w miarę potrzeby i możliwości usunąć pojazdy znajdujące się w pobliżu drzew, słupów, trakcji elektrycznych, a najlepiej ukryć je w garażach;
- pozamykać i zabezpieczyć zwierzęta;
- ukryć się w budynku, usunąć z parapetów i balkonów przedmioty, które mogą zagrażać przechodniom, zamknąć okna;
- wyłączyć radio z zasilaniem sieciowym, telewizor, komputer;
- przygotować do użycia latarki elektryczne lub inne oświetlenie zastępcze;
- wyłączyć zasilanie prądu, gazu i wody w celu ograniczenia ewentualnych skutków zagrożeń.

Podczas występowania zagrożenia należy:

- nie wychodzić na zewnątrz budynku, przebywać najlepiej na najniższych i środkowych piętrach z dala od oszklonych okien i drzwi;
- mieć włączone radio na baterie i słuchać komunikatów o zagrożeniu, sposobach postępowania oraz wykonywać je;
- alarmować straż pożarną, pogotowie ratunkowe w przypadku wystąpienia niebezpieczeństwa, zwłaszcza zagrażającego zdrowiu (życiu) ludzi, udzielać pierwszej pomocy przedmedycznej osobom poszkodowanym;
- jeżeli służby ratownicze zalecą ewakuację, należy rozpocząć ją jak najszybciej. Opuszczając dom (mieszkanie), należy zawiadomić nieobecnych członków rodziny dokąd się ewakuujemy, wygasić ogień w piecach, odciąć dopływ elektryczności, gazu i wody, zabrać przygotowany wcześniej podręczny bagaż oraz ciepłą i nieprzemakalną odzież i obuwie, zabezpieczyć dom (mieszkanie). W czasie ewakuacji powinno unikać się zalanych miejsc, leżących lub zwisających przewodów elektrycznych, drzew, które upadły na linie energetyczne, nie biegać (chodzić) pod balkonami lub innymi konstrukcjami z oszklonymi lub ruchomymi elementami.

Po ustąpieniu, które spowodowało straty zagrożenia należy:

- udzielić pierwszej pomocy osobom poszkodowanym, wzywając jednocześnie pogotowie ratunkowe, zadbać o własne bezpieczeństwo podczas udzielania pomocy, szczególnie osobom porażonym prądem;
- udzielić pomocy zwierzętom;
- ocenić powstałe straty (zniszczenia, uszkodzenia, zalania) w domu (mieszkanie) i w razie potrzeby wezwać straż pożarną, dokumentować fotograficznie powstałe straty, dokonać możliwych niezbędnych napraw i usunięcia wody z zalanych pomieszczeń;
- sprawdzić instalację elektryczną, gazową, wodno-kanalizacyjną w uszkodzonym domu i w razie potrzeby wezwać odpowiednie pogotowia;
- unikać leżących lub zwisających przewodów elektrycznych, drzew, które upadły na linie energetyczne, chodzenia w pomieszczeniach z zalaną instalacją elektryczną, uważać na rozbite szkło.

Gdy zagrożenie zaskoczy nas w mieście i nie zdążymy się ukryć w budynku, nie należy zatrzymywać się lub spacerować pod rusztowaniami, planszami reklamowymi, drzewami, pod balkonami, konstrukcjami, które posiadają oszklone lub ruchome elementy, opierać o instalację odgromową budynków, należy unikać zalanych miejsc.

Podczas jazdy samochodem, lepiej go zatrzymać i przeczekać w nim, nie parkując pod drzewami, rusztowaniami, reklamami, stalowymi konstrukcjami, a szczególnie słupami elektrycznymi.

Nie wolno przebywać na wodzie (w kajaku, łódce) oraz w wodzie.

Gdy zagrożenie zaskoczy nas na otwartej przestrzeni:

- należy wyłączyć telefon komórkowy;
- nie należy biec i chować się pod pojedynczymi wysokimi drzewami, słupami, trakcjami elektrycznymi, planszami reklamowymi;
- nie należy stać, tylko kucnąć lub usiąść ze złączonymi nogami na plecaku bez metalowych elementów;
- nie należy chronić się pod parasolem z metalową końcówką;
- nie należy trzymać się za ręce ani przebywać blisko siebie;
- w górach należy zejść ok. 100 m poniżej szczytu na jego zawietrzną stronę, unikać zagłębień, kucnąć lub usiąść ze złączonymi nogami na plecaku bez metalowych elementów.

Upał – wysoka temperatura powietrza – powyżej 25° C w cieniu, utrzymująca się przez kilka dni.

Dni upalne – maksymalna temperatura dobową osiąga wartości wyższe niż 30° C.

Dni gorące – dni, kiedy dobową maksymalną temperaturę wynosi powyżej 15° C.

Skutkami upałów mogą być:

- ✓ urazy termiczne u ludzi: oparzenia słoneczne, przegrzania;
- ✓ pogorszenie się samopoczucia i stanu zdrowia ludzi (nasilenie się objawów chorób meteorotropowych układu krążenia: choroba naczyń wieńcowych, choroba nadciśnieniowa);
- ✓ obniżenie sprawności psychofizycznej (szczególnie niebezpieczne wśród kierowców, maszynistów, pracowników w zakładach pracy obsługujących maszyny i urządzenia);
- ✓ udar słoneczny, który może być przyczyną zgonu;
- ✓ wypadki i katastrofy drogowe i kolejowe spowodowane uszkodzeniem nawierzchni dróg i szlaków kolejowych;
- ✓ wzrost zagrożenia pożarowego, zwłaszcza w lasach;
- ✓ uszkodzenia linii energetycznych;
- ✓ przerwy w dopływie prądu spowodowane zwiększonym zużyciem energii elektrycznej przez wentylatory i klimatyzatory;
- ✓ spadek produkcji spowodowany obniżeniem sprawności pracowników, większymi przerwami w pracy, nie dostarczaniem przez transport potrzebnych ilości komponentów do produkcji, problemy z dostarczaniem wyrobów do odbiorców;
- ✓ ograniczenia w dostawach wody.

Aby łatwiej znieść upały należy:

- ograniczyć przebywanie na słońcu;
- ubierać się w lekkie, jasne przewiewne ubrania, zakrywające możliwie największą powierzchnię skóry;
- chronić twarz i głowę kapeluszem z szerokim rondem lub czapką z daszkiem;
- używać odpowiednich kremów chroniących przed promieniami słonecznymi;
- spożywać lekkie posiłki i pić dużo wody (najlepiej mineralną), soków owocowych i jarzynowych, kwaśne mleko;
- ograniczyć spożywanie napojów alkoholowych i kawy;
- przestrzegać higieny żywienia;
- dużo wypoczywać, zwolnić tryb życia;
- w miarę możliwości przebywać na najniższej kondygnacji budynku;
- w budynkach korzystać z okiennych zasłon, markiz, żaluzji, rolet, wyłączyć ogrzewacze, stosować wentylatory i klimatyzatory;
- zastanowić się, czy nie warto zainwestować w zewnętrzne rolety lub okiennice.

W przypadku zaburzeń w funkcjonowaniu organizmu należy udać się do lekarza.

Ponadto należy:

- unikać **nagłych zmian temperatur** (skok do zimnej wody lub zimny prysznic natychmiast po dłuższym pobycie na słońcu może spowodować **szok termiczny**, który może się skończyć nawet **zawałem serca**);
- nie dotykać leżących lub zwisających przewodów elektrycznych;
- zachować ostrożność w ruchu samochodowym: dostosować prędkość pojazdów do stanu nawierzchni jezdni; stosować przerwy na odpoczynek w czasie jazdy;
- zachować ostrożność przy obsłudze maszyn i urządzeń w zakładach pracy;
- oszczędzać energię elektryczną i wodę;
- zachować szczególną ostrożność by nie spowodować pożaru, zwłaszcza w lasach, na podsuszonych łąkach oraz ścierniskach.

K.K.

06.07.2015 r.